

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради PhD 13243
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Юрій Бурдейний, 1977 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 1999 році Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича за спеціальністю 08 Правознавство, працює приватним нотаріусом Чернівецького районного нотаріального округу Чернівецької області, виконав акредитовану освітньо-наукову програму 38603 Право (081 Право).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Міністерства освіти і науки України від «27» квітня 2026 року № 149., у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Віталій Вдовічен, доктор юридичних наук, професор кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Рецензентів -

1. Наталія Гураленко – докторка юридичних наук, професорка, завідувачка кафедри теорії права та прав людини Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

2. Оксана Меленко – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Офіційних опонентів -

1. Дмитро Белов – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

2. Станіслав Шевчук – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кафедри загальнотеоретичного правознавства та публічного права факультету правничих наук Національного Університету «Києво-Могилянська Академія».

на засіданні «02» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Юрію Бурдейному на підставі публічного захисту дисертації «Дисциплінарна відповідальність суддів: національні та міжнародні стандарти» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Міністерства освіти і науки України, м. Чернівці.

Науковий керівник Оксана Щербанюк докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри процесуального права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису (відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

Здобувач має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України та один розділ міжнародної монографії.:

1. Бурдейний Ю. І. Принципи тлумачення основних прав людини через призму міжнародного прецедентного права. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. №72.1 С.86-89.

2. Бурдейний Ю. «Драссіч проти Італії» приклад порушення належного процесу та права на захист. Юридичний науковий електронний журнал. №10/2022. С. 777-778.

3. Бурдейний Ю. Справедливий суд і належний процес: європейська та американська доктрина. Аналітично-порівняльне правознавство. №6/2022. С.49-52.

4. Бурдейний Ю.І. Проблема методологічного дослідження доктрини належної судової процедури. *Право і суспільство*. 2023. №4. С.15-20.

5. Бурдейний Ю.І. Європейський стандарт належної судової процедури: генеза та методологія дослідження. *Topical Issues of Procedural Law in Ukraine : Scientific monograph*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2025. P. 73-89.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Дмитро Белов - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Висловлені такі зауваження:

Автор детально розглядає співвідношення «належної правової процедури» та «права на справедливий суд». Водночас у деяких місцях можна було б ще чіткіше розмежувати процесуальний і сутнісний (субстантивний) аспекти *due process*, особливо при зіставленні англо-американської та континентальної традицій. Це потребує уточнення на публічному захисті.

Щодо балансу між безпекою та правами в умовах війни, слід відзначити, що рекомендації автора щодо збереження стандартів належної процедури в умовах воєнного стану є цінними, але в роботі недостатньо деталізовано механізми запобігання зловживанням спрощеними процедурами. Це положення потребує додаткового обґрунтування на захисті з урахуванням практики ЄСПЛ щодо «margin of appreciation» держав у надзвичайних ситуаціях.

На мою думку, не повністю розкрито вплив цифровізації правосуддя, а саме: електронне судочинство, штучний інтелект в доказуванні на гарантії належної процедури. Тема цифровізації судочинства та впливу нових технологій на гарантії належної процедури заслуговує на трохи ширше висвітлення, оскільки це один із актуальних викликів сьогодення.

Станіслав Шевчук - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри загальнотеоретичного правознавства та публічного права факультету правничих наук Національного Університету «Києво-Могилянська Академія». Висловлені такі зауваження:

В анотації та вступі дисертант обґрунтовує актуальність дослідження євроінтеграційним поступом України та необхідністю виконання зобов'язань перед Радою Європи та ЄС. У зв'язку з цим у роботі аналізується практика ЄСПЛ та міжнародно-правові акти. Автор детально описує самі стандарти належної правової процедури, однак у змісті роботи бракує чітко сформульованої методологічної матриці або критеріїв, за якими можна було б об'єктивно оцінити наскільки успішно той чи інший міжнародний стандарт уже інтегрований у вітчизняне законодавство та судову практику. Дослідження змістовно виграло б, якби автор запропонував авторську систему індикаторів (наприклад, інституційні, нормативні, процесуальні) для моніторингу відповідності українського судочинства світовим доктринам *due process*.

У першому розділі на сторінці 49 автор, аналізуючи історичну генезу, стверджує: «Матеріальна належна правова процедура ставить принципово інше питання. Замість «чи дотримувався уряд справедливих процедур?», вона запитує: «чи уряду дозволено це робити?». Закон може пройти через законодавчий орган із переважною підтримкою та бути виконаним за бездоганними процедурами, і все одно порушувати Конституцію, якщо він порушує права, які є поза межами державного регулювання. Сполучені Штати Америки були першими, хто запропонував теорію Монтеस्क'є про поділ влади у повному обсязі, а потім фактично винайшли доктрину судового перегляду. Судовий перегляд – це динамічний елемент у суттєвій процедурі, без цієї концепції це неможливо. Оскільки європейські судді не мали практики обговорення судового розгляду, те саме стосується і матеріальних процедур, а також елементів, що складають доктрину належної процесуальної процедур. Ключове питання в будь-якій справі про належну правову процедуру полягає в тому, чи кваліфікується право як «фундаментальне». У зв'язку з цим виникає питання, яке потребує уточнення на захисті, в чому полягає суть фундаментальних прав та про які права у практиці Верховного Суду США йде мова? Водночас бажано було б глибше розкрити відмінності між процесуальним і субстантивним або матеріальним розумінням належної правової процедури та чіткіше

показати, які саме елементи субстантивної належної правової процедури можуть бути перспективними для України, а які – важко сумісними з континентальною правовою традицією.

Автор розглядає належну судову процедуру як самостійний конституційний інститут та важливу гарантію прав людини від свавілля держави. Проте у Конституції України, зокрема у статті 55 фундаментальною категорією є саме «право на судовий захист». У роботі недостатньо ретельно проаналізовано генетичний та функціональний зв'язок між цими двома категоріями. Залишається дискусійним питання: чи є належна судова процедура складовим елементом (внутрішнім наповненням) конституційного права на судовий захист, чи це окремий, паралельний процесуальний інструмент забезпечення справедливості? Чітке теоретичне розмежування або підпорядкування цих категорій посилило б доктринальну обґрунтованість висновків дисертації.

Наталія Гураленко – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри теорії права та прав людини Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Зазначені дискусійні положення не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Автор зазначає, що належна судова процедура є «специфічним різновидом належної правової процедури» (due process). Проте у тексті роботи, формулюваннях завдань та висновках терміни «належна правова процедура», «належна судова процедура» та «справедливий суд / право на справедливий суд» (у контексті ст. 6 ЄКПЛ) часто використовуються як синоніми або взаємозамінні категорії. Наприклад, у підрозділі 2.3 назва звучить як «Формування доктрини належної правової процедури у практиці Верховного Суду», хоча за логікою об'єкта дослідження Верховний Суд мав би застосовувати саме її судовий різновид. Автор детально не розмежовує, де закінчується сфера дії загальної доктрини due process і де починається самостійне функціонування належної судової процедури. Таке понятійне розмивання дещо знижує теоретичну цінність обґрунтування належної судової процедури як «самостійного конституційного інституту».

Дисертація присвячена доктрині належної судової процедури у конституційно-правовому вимірі. Водночас, аналізуючи вітчизняну практику, автор здебільшого зосереджується на діяльності судів загальної юрисдикції та правових позиціях Верховного Суду. Проте конституційне судочинство в особі КСУ має унікальну процесуальну природу. У роботі недостатньо розкрита специфіка застосування стандартів due process безпосередньо у процедурах розгляду справ Конституційним Судом України (наприклад, у контексті інституту конституційної скарги, забезпечення рівності сторін чи відкритості процесу в КСУ). Оскільки дослідження позиціонується як конституційно-правове, ширший аналіз процедурних гарантій саме у діяльності органу конституційної юрисдикції суттєво збагатив би зміст роботи.

Оксана Меленко – кандидат юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловлені такі зауваження:

Дисертація позиціонується як комплексний конституційно-правовий аналіз належної судової процедури, а наукова новизна обґрунтовується через її дослідження «саме... у конституційно-правовому вимірі». Водночас у завданнях роботи декларується вивчення елементів належної судової процедури у різних видах судочинства (кримінальному, цивільному, адміністративному) та аналіз практики Верховного Суду. У тексті роботи (наприклад, у підрозділі 2.3) автор значну увагу приділяє суто галузевим процесуальним аспектам (принципам змагальності, допустимості доказів, розумним строкам). У роботі спостерігається певне зміщення акцентів від заявленого конституційно-правового аналізу в бік загальнотеоретичного або кримінально-процесуального й цивільно-процесуального дослідження. Змісту бракує чіткої методологічної лінії, яка б дозволила відокремити конституційну сутність належної судової процедури (як елемента верховенства права і поділу влад) від її безпосереднього наповнення у процесуальних кодексах.

У першому розділі та підрозділах 3.1 і 3.2 дисертант здійснює масштабний екскурс в англо-американську традицію, історію Великої хартії вольностей, поправок до Конституції США, а

також практику судів Європи. Натомість найгостріші та найактуальніші для України питання, які безпосередньо винесені в актуальність роботи — а саме функціонування правосуддя в умовах воєнного стану (ризики спрощення процедур, обмеження гласності) та цифровізація правосуддя — розглядаються лише в межах одного підрозділу 3.3. Робота виглядає переобтяженою загальновідомими історичними та іноземними доктринальними положеннями. Натомість зміст виграв би, якби автор приділив більше уваги самостійному аналізу сучасних українських реалій (наприклад, трансформації стандартів due process під час дистанційних судових засідань в умовах війни чи обмеженню доступу до судового реєстру).

Віталій Вдовічен - доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного права Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Висловив таке зауваження:

У вступі дисертації правильно відображено ключові історичні етапи та документи, що вплинули на концепцію процесуальної справедливості та статтю 6 ЄКПЛ: Велику хартію вольностей 1215 року, американські та французькі революційні акти XVIII століття, Загальну декларацію прав людини 1948 року та ранні проєкти Міжнародного пакту про громадянські і політичні права. Разом з тим, у тексті трапляються повторення, а вплив Великої хартії вольностей та революційних документів потребує чіткішого розмежування.

На дисертацію та анотацію Юрія Бурдейного до юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича надійшло три звернення. Всі вони позитивні, але містять окремі побажання та зауваження:

Лариси Удовики - докторки юридичних наук, професорки, професорки кафедри цивільного права юридичного факультету Запорізького національного університету .

У доктрині англо-американського права, звідки походить аналізована концепція, належна правова процедура традиційно поділяється на два взаємопов'язані складники: процесуальний (procedural due process) та матеріальний (substantive due process — який вимагає, щоб закон не лише виконувався у законний спосіб, а й сам по собі був справедливим, недискримінаційним і не порушував фундаментальних прав). Автор у тексті роботи майже повністю концентрується на процесуальних гарантіях (строки, докази, змагальність), залишаючи поза увагою матеріальний аспект доктрини due process. Оскільки дослідження є конституційно-правовим, аналіз того, як українські суди (і насамперед Конституційний Суд України) оцінюють якість та справедливість самого матеріального закону крізь призму верховенства права, значно посилив би теоретичну глибину роботи.

Людмили Дешко - докторки юридичних наук, професорки, професорки кафедри конституційного права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Висловлені таке зауваження:

У вітчизняній правовій доктрині (яка історично належить до романо-германської правової сім'ї) традиційно використовується фундаментальна категорія «процесуальна форма». Автор намагається інтегрувати в українську науку концепт «належна судова процедура», який походить з англо-саксонського права. У роботі чітко не розмежовано, як саме співвідносяться між собою усталене для української науки поняття «процесуальна форма» та нове - «належна судова процедура». Чи є належна процедура якісною характеристикою процесуальної форми, чи ці поняття тотожні, чи належна процедура є ширшим інститутом? Брак чіткої концептуалізації цього співвідношення створює певний теоретичний вакуум.

Яни Ленгер - докторки юридичних наук, професорки, професорки кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки. Висловлені таке зауваження:

Реалізація належної судової процедури залежить не лише від поведінки судді в судовому засіданні чи змісту кодексів, а й від загального стану судової системи: рівня її незалежності, фінансування, кадрового забезпечення та функціонування органів суддівського врядування (ВРП, ВККС). У дисертації належна судова процедура розглядається як сукупність гарантій п. Натомість інституційні чинники (наприклад, тривалий брак кадрів у судах, що веде до

навантаження на суддів і автоматично порушує принцип «розумних строків») залишилися поза глибоким аналізом автора. Зміст роботи суттєво виграв би від комплексного поєднання процедурного та інституційного підходів.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада PhD 13243 присуджує Юрію Бурдейному ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради PhD
13243 доктор юридичних наук, професор,
професоро кафедри публічного права
Чернівецького національного університету імені
Юрія Федьковича

Віталій ВДОВІЧЕН